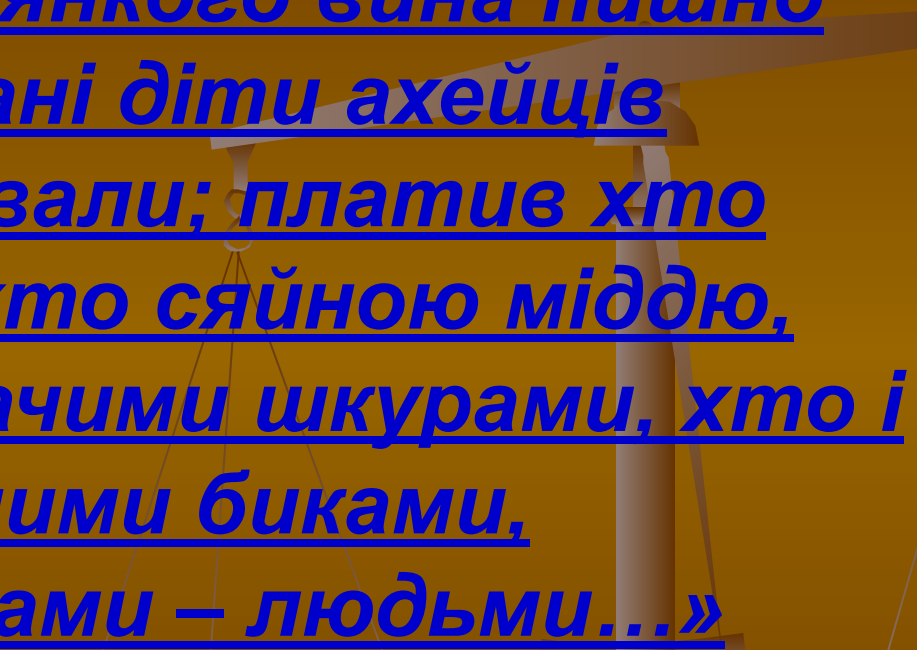

Гроші.

Сутність грошей, їхні функції та види

«Решту п'яного вина пишно
прибрані діти ахейців
Все купували; платив хто
залізом, хто сяйною міддю,
Хто ж і бичачими шкурами, хто і
самими биками,
Або рабами – людьми...»

Із історії походження грошей

Спочатку одні товари замінювалися на інші. Проте з часом виділялась якась найважливіша річ, яка легко могла переходити від одного власника до іншого. Вона починала виконувати роль грошей. Що тільки не слугувало за гроші: наприклад на острові Борнео це були коров'ячі черепа, у Конго – металеві списи, в Африці – бруски солі, на Соломонових островах – людські черепа.

Відео [Додаток 1.flv](#)

Найпоширенішою формою перших грошей була худоба. Багатьма мовами світу гроші і худоба мають однакову назву або назву із спільним коренем. Наприклад, у стародавніх римлян це слово «пекунія», у греків – «ктема». Навіть слово «капітал» походить від латинського «capita» - голова худоби. Індійська «рупія» також в перекладі означає «худоба».

У третьому тисячолітті до нашої ери в Шумері з'явилися перші срібні гроші у вигляді злитків. Через тисячу років вони поширилися по всій Азії від Аравії до Китаю. Перші монети, що з'явилися у Китаї в 12 ст. до н. е., були литими. І досі сперечаються про те, де з'явилася перша карбована монета. Одні вважають, що це відбулося на грецькому острові Егіні, який знаходиться між півостровом Пелопонес і Аттикою. Інші вважають, що першими викарбували монету жителі могутньої рабовласницької держави Лідії, що існувала в західній частині Малої Азії задовго до нашої ери. Спочатку монети називались гігадами за ім'ям царя Лідії Гігоса. Карбування було одностороннім, зображувались лев і бик, що протистояли один одному. Відома найдавніша лідійська монета – золотий статер. На ньому з одного боку зображено лисицю, що біжить. Цю тварину вважали в Лідії священною, вона символізувала головного лідійського бога – Бассарея. На зворотному боці монети не було зображення.

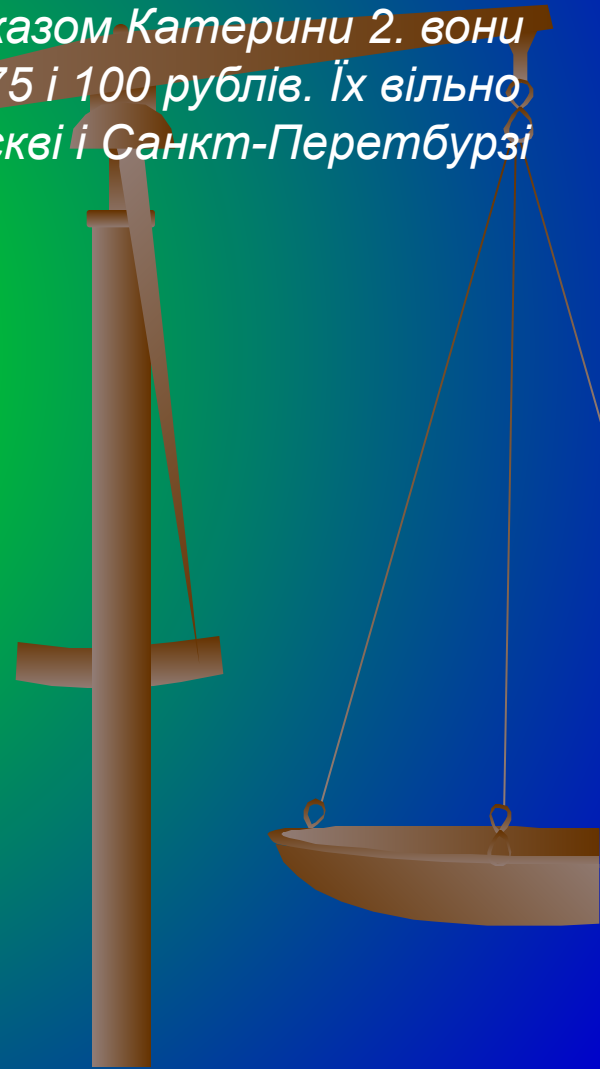
Відео [Додаток 3.flv](#)

Дослідники стверджують, що перші паперові гроші з'явилися у Китаї у 812 р. нашої ери. В Європі банкноти виникли в середні віки і називались банкоседлерами. Випущені вони були в середні віки в Швеції в 1661 р.

Збережено 5-талерову банкноту випуску 6 грудня 1662 р.

У Росії перші паперова гроші було надруковано за наказом Катерини 2. вони являли собою паперова асигнації вартістю 25, 50, 75 і 100 рублів. Їх вільно обмінювали на громіздкі мідні гроші. Для обміну в Москві і Санкт-Петербурзі 1768 р. заснували два банки.

Функції грошей:

- міра вартості – є еквівалентом вартості всіх товарів – ідеальні гроші (золото);

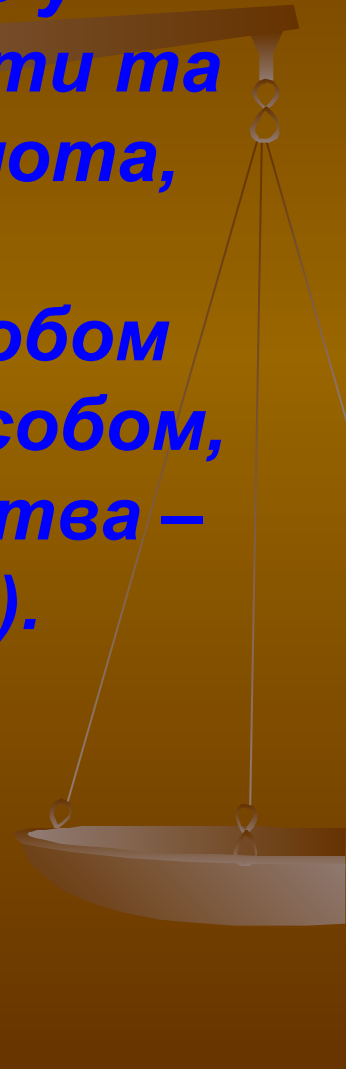

•засіб обігу – є посередником в обміні товарів та послуг – реальні гроші (золото, монети, паперові гроші);

•засіб платежу – забезпечують сплату за борговими зобов'язаннями – золото-паперові гроші, кредитні гроші;

- **засіб накопичення - засіб накопичення купівельної спроможності, яка може бути використана на купівлю товарів у майбутньому – реальні гроші (монети та зливки золоті, срібні; вироби із золота, срібла);**
- **світові гроші – є міжнародним засобом платежу, загальним купівельним засобом, загальною матеріалізацією багатства – реальні гроші (золото й зливки).**

Види грошей

ГОТІВКОВІ

**Реальні (повноцінні) мають власну
внутрішню вартість**

Монети з коштовних металів

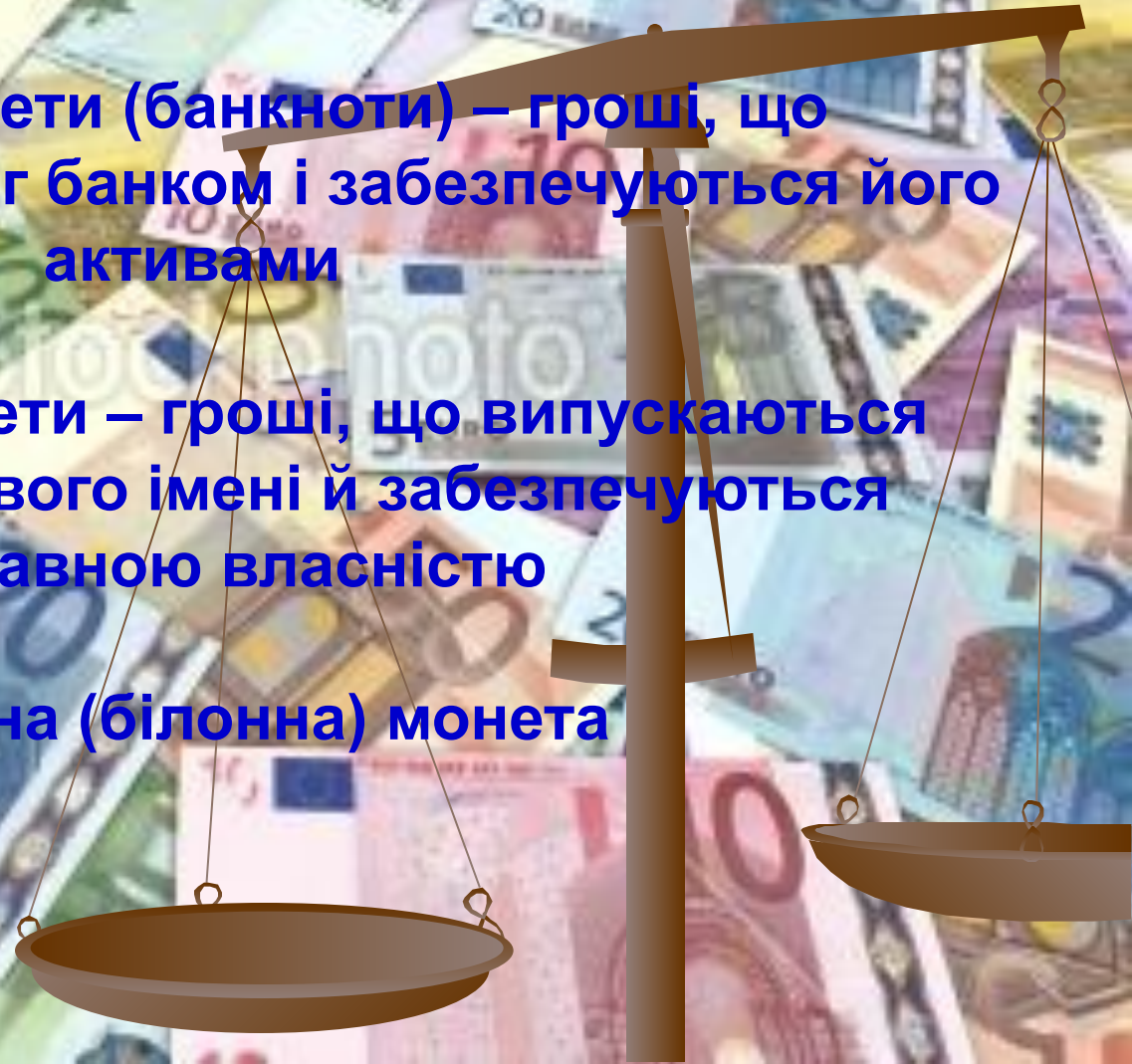
Золоті злитки

Грошові знаки
(не мають внутрішньої вартості):

Банківські білети (банкноти) – гроші, що випускаються в обіг банком і забезпечуються його активами

Казначейські білети – гроші, що випускаються державою від свого імені й забезпечуються державною власністю

Розмінна (білонна) монета

Безготівкові:

Депозитні:

Банківські рахунки – випадки, що передані власником грошей банку й використовуються останнім для кредитування інших суб'єктів економіки

«Електронні» гроші – гроші на банківських рахунках, використання яких є можливим із допомогою електронної техніки

Кредитні
(без фізичної передачі грошових знаків):

Чек – письмове розпорядження власника банківського рахунка перерахувати зазначену суму грошей на користь пред'явника чека

Вексель – письмове грошове зобов'язання боржника щодо сплати зазначеної суми грошей власникові векселя в зазначений час.

Дякую за увагу!

